

Lag om investeringsfonder;

utfärdad den 19 februari 2004.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Definitioner

1 § I denna lag förstås med

1. behörig myndighet: utländsk myndighet som har behörighet att utöva tillsyn över fondföretag eller förvaltningsbolag,

2. derivatinstrument: optioner, terminer och swappar samt andra likartade finansiella instrument,

3. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. egna medel: detsamma som i artikel 1a.15 i rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag)³, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG⁴,

5. filial: ett avdelningskontor med självständig förvaltning, varvid även ett fondbolags, ett förvaltningsbolags eller ett fondföretags etablering av flera driftställen skall anses som en enda filial,

6. finansiellt instrument: fondpapper, fondandelar, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument samt annan rättighet eller förpliktelse avsedd för handel på värdepappersmarknaden,

7. fondbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd enligt 4 § att driva fondverksamhet,

8. fondföretag: ett utländskt företag

a) som i sitt hemland har tillstånd för verksamhet där det enda syftet är att göra kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i 5 kap. 1 § andra stycket eller 6 kap. 2 § andra stycket, med kapital från allmänheten eller från en särskilt angiven och avgränsad krets investerare,

¹ Prop. 2002/03:150, bet. 2003/04:FiU14, rskr. 2003/04:139.

² Jfr rådets direktiv 85/611/EEG av den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (EGT L 375, 31.12.1985, s. 3, Celex 31985L0611), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG (EGT L 41, 13.2.2002, s. 35, Celex 32001L0108).

³ EGT L 375, 31.12.1985, s. 3 (Celex 31985L0611).

⁴ EGT L 41, 13.2.2002, s. 35 (Celex 32001L0108).

- b) som tillämpar principen om riskspridning, och
 - c) vars andelar på begäran av innehavarna återköps eller inlöses med medel ur företagets tillgångar,
9. fondföretags hemland:
- a) om fondföretaget är bildat på kontraktsrättslig grund, det land där förvaltningsbolaget har sitt säte,
 - b) om fondföretaget är bildat på associationsrättslig grund, det land där bolaget har sitt säte,
10. fondpapper: aktier och obligationer samt sådana andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning, med undantag av penningmarknadsinstrument, samt depåbevis,
11. fondverksamhet: förvaltning av en investeringsfond, försäljning och inlösen av andelar i fonden samt därmed sammanhängande administrativa åtgärder,
12. företagsgrupp: grupp för sammanställd redovisning enligt rådets sjunde direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om sammanställd redovisning⁵, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/65/EG⁶, eller grupp som enligt erkända internationella redovisningsregler skall lämna motsvarande redovisning,
13. förvaltningsbolag: ett utländskt företag som i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag,
14. förvaltningsbolags hemland: det land där bolaget har sitt säte,
15. förvaringsinstitut: en bank eller ett annat kreditinstitut som förvarar tillgångarna i en investeringsfond och som sköter in- och utbetalningar avseende fonden,
16. investeringsfond: värdepappersfond eller specialfond,
17. kvalificerat innehav: ett direkt eller indirekt ägande i ett företag, om innehavet representerar 10 procent eller mer av kapitalet eller av samtliga röster eller annars möjliggör ett väsentligt inflytande över ledningen av företaget,
18. penningmarknadsinstrument: statsskuldväxlar, bankcertifikat samt sådana andra finansiella instrument med en löptid på högst tolv månader som normalt omsätts på penningmarknaden, är likvida och har ett värde som vid varje tidpunkt exakt kan fastställas,
19. specialfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten eller från en särskilt angiven och avgränsad krets investerare och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 6 kap.,
20. startkapital: detsamma som i artikel 1a.14 i rådets direktiv 85/611/EEG, och
21. värdepappersfond: en fond vars andelar kan lösas in på begäran av andelsägare och som består av finansiella tillgångar, om den bildats genom kapitaltillskott från allmänheten och ägs av dem som skjutit till kapital samt förvaltas enligt bestämmelserna i 5 kap.

2 § Ett fondbolag och ett annat företag skall anses ha nära förbindelser, om

⁵ EGT L 193, 18.7.1983, s. 1 (Celex 31983L0349).

⁶ EGT L 283, 27.10.2001, s. 28 (Celex 32001L0065).

1. det ena företaget direkt eller indirekt genom dotterföretag äger minst 20 procent av kapitalet eller disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i det andra företaget,

2. det ena företaget direkt eller indirekt utgör moderföretag till det andra eller det finns en annan likartad förbindelse mellan företagen, eller

3. båda företagen är dotterföretag till eller har en likartad förbindelse med en och samma juridiska person eller står i ett motsvarande förhållande till en och samma fysiska person.

Nära förbindelser har även en fysisk person och ett fondbolag, om

1. den fysiska personen

a) äger minst 20 procent av kapitalet i fondbolaget,

b) disponerar över minst 20 procent av samtliga röster i fondbolaget, eller

c) på annat sätt har sådant inflytande över fondbolaget att personens ställning motsvarar den som ett moderföretag har i förhållande till ett dotterföretag, eller

2. det finns en annan likartad förbindelse mellan denna person och fondbolaget.

Allmänna bestämmelser om tillståndsplikt

3 § Fondverksamhet får drivas bara med stöd av denna lag.

4 § Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd att förvalta någon annans finansiella instrument och att utföra visst arbete eller vissa funktioner på uppdrag av ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller ett fondföretag.

5 § Tillstånd för fondverksamhet som avser specialfonder får ges av Finansinspektionen även till värdepappersbolag och svenska kreditinstitut som har tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument enligt 1 kap. 3 § första stycket 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.

För sådan fondverksamhet som avses i första stycket skall bestämmelserna i

– 2 kap. 1 § 2, 5 och 6, 2 § tredje stycket, 7 § första stycket, 9 §, 17–20 §§ och 21 § första stycket,

– 3 kap.,

– 4 kap.,

– 6 kap.,

– 8 kap.,

– 9 kap., samt

– 10 kap. 1 § första stycket, 14 §, 19 §, 20 § första–tredje styckena och 21 § tillämpas.

Ett värdepappersbolag eller ett svenskt kreditinstitut får inleda sin fondverksamhet så snart tillstånd enligt första stycket har getts.

Utländska företags verksamhet i Sverige

6 § Ett förvaltningsbolag som hör hemma inom EES och som i sitt hemland har tillstånd att driva verksamhet enligt bestämmelserna i rådets direktiv 85/611/EEG, får

1. driva verksamhet från filial i Sverige med början två månader efter det att Finansinspektionen från en behörig myndighet i förvaltningsbolagets hemland har fått en underrättelse med sådant innehåll som anges i 2 kap. 12 § eller dessförinnan, om Finansinspektionen tillåter det,

2. driva verksamhet genom att från sitt hemland erbjuda och tillhandahålla tjänster i Sverige med början så snart Finansinspektionen från en behörig myndighet i förvaltningsbolagets hemland har fått en sådan underrättelse som avses i 2 kap. 15 § andra stycket.

Om det behövs skall Finansinspektionen upplysa förvaltningsbolaget om de bestämmelser som gäller för verksamheten här i landet. Om bolaget skall driva verksamhet från filial skall sådana upplysningar lämnas innan verksamheten påbörjas.

Ett förvaltningsbolag får driva verksamhet i Sverige bara i den utsträckning verksamheten omfattas av förvaltningsbolagets verksamhetstillstånd i hemlandet.

7 § Ett fondföretag som hör hemma inom EES får marknadsföra och sälja andelar i företaget här i landet utan tillstånd enligt denna lag om företaget

1. i sitt hemland har tillstånd att driva verksamhet enligt bestämmelserna i rådets direktiv 85/611/EEG, och

2. vidtar nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna

– göra utbetalningar till andelsägarna,

– lösa in andelar och

– lämna den information som företaget enligt reglerna i hemlandet är skyldigt att tillhandahålla.

Ett företag som vill driva verksamhet med stöd av första stycket skall anmäla detta till Finansinspektionen. Verksamheten får påbörjas två månader efter det att anmälan har gjorts. Om förutsättningarna enligt första stycket inte är uppfyllda, får dock inspektionen dessförinnan förbjuda att verksamheten påbörjas. Inspektionen skall i sådant fall underrätta behörig myndighet i företagets hemland om sitt beslut.

Om det behövs skall Finansinspektionen, när anmälan enligt andra stycket har tagits emot, upplysa fondföretaget om de bestämmelser som gäller för verksamheten här i landet.

8 § Ett förvaltningsbolag som inte hör hemma inom EES eller som, om det hör hemma inom EES, inte omfattas av rådets direktiv 85/611/EEG får efter tillstånd av Finansinspektionen driva fondverksamhet från filial i Sverige.

Tillstånd får ges bara om

1. bolaget i sitt hemland driver likartad verksamhet,

2. bolaget i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en myndighet eller annat behörigt organ och den myndigheten eller det organet har medgett att bolaget etablerar sig i Sverige, samt

3. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten här i landet kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med 2 kap. 1 § 2–6 samt 2 och 4 §§.

Ett förvaltningsbolag får även ges tillstånd att utföra visst arbete eller vissa funktioner på uppdrag av ett fondbolag, ett annat förvaltningsbolag eller ett fondföretag.

9 § Ett fondföretag som inte hör hemma inom EES eller som, om det hör hemma inom EES, inte omfattas av rådets direktiv 85/611/EEG får efter tillstånd av Finansinspektionen marknadsföra och sälja andelar i företaget här i landet, från filial eller utan att inrätta filial.

Tillstånd får ges bara om

1. företaget i sitt hemland driver likartad verksamhet,
2. företaget i sitt hemland står under betryggande tillsyn av en myndighet eller annat behörigt organ och den myndigheten eller det organet har medgett att företaget etablerar sig i Sverige,
3. företaget vidtar nödvändiga åtgärder för att här i landet kunna
 - göra utbetalningar till andelsägarna,
 - lösa in andelar och
 - lämna den information som företaget enligt reglerna i hemlandet är skyldigt att tillhandahålla, samt
4. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten här i landet kommer att drivas på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar företagets verksamhet.

10 § För förvaltningsbolags och fondföretags verksamhet i Sverige tillämpas 2 kap. 17 §, 19 § första stycket, 20 § och 21 § första stycket på motsvarande sätt.

För filialer till förvaltningsbolag och fondföretag gäller i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

11 § Ett fondföretag får här i landet använda samma beteckning för sin verksamhet som företaget använder i sitt hemland.

Finansinspektionen får, om det finns risk för förväxling, kräva att beteckningen skall följas av ett förklarande tillägg.

2 kap. Allmänna bestämmelser för fondbolag m.m.

Förutsättningar för tillstånd

1 § Tillstånd för ett svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet får ges bara om

1. bolaget har sitt huvudkontor i Sverige,
2. det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet,
3. det finns skäl att anta att den som har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget
 - a) inte kommer att motverka att verksamheten drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och
 - b) även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag,
4. den som skall ingå i bolagets styrelse eller vara verkställande direktör, eller vara ersättare för någon av dem, har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av ett fondbolag och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift,

5. fondbestämmelserna godkänts för den eller de investeringsfonder som bolaget avser att förvalta, och

6. bolaget uppfyller de villkor som i övrigt anges i denna lag.

2 § Tillstånd enligt 1 § får inte ges om någon som i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet har eller kan förväntas komma att få ett kvalificerat innehav i bolaget.

Om bolaget har eller kan förväntas komma att få nära förbindelser med någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av bolaget.

Om förvaringsinstitutet är en i Sverige etablerad filial till ett kreditinstitut med säte i ett annat land inom EES, får Finansinspektionen som ett villkor för tillståndet föreskriva att de tillgångar som ingår i en investeringsfond skall förvaras här i landet. Detta gäller dock inte om tillgångarna skall förvaras hos ett utländskt förvaringsinstitut enligt 3 kap. 2 § tredje stycket.

3 § För fondbolag gäller vad som är föreskrivet om aktiebolag i allmänhet om inte annat följer av denna lag.

Ett fondbolag skall ha en styrelse med minst tre ledamöter samt en verkställande direktör.

4 § Ett fondbolag skall ha ett startkapital som vid tidpunkten för beslut om tillstånd motsvarar minst 125 000 euro.

Samråd med andra behöriga myndigheter

5 § Finansinspektionen skall innan den beslutar om tillstånd samråda med behörig myndighet i ett annat land inom EES om bolaget

1. är dotterbolag till ett förvaltningsbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsföretag med auktorisation i det landet,

2. är dotterbolag till moderföretaget till ett förvaltningsbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsföretag med auktorisation i det landet, eller

3. kontrolleras av samma fysiska eller juridiska personer som har ägar kontroll över ett förvaltningsbolag, värdepappersföretag, kreditinstitut eller försäkringsföretag med auktorisation i det landet.

Ansökan om tillstånd

6 § Ansökan om tillstånd får inte göras innan bolaget har registrerats i aktiebolagsregistret.

Till ansökan skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan) som också innehåller en översiktlig beskrivning av fondbolagets organisation.

7 § Ett bolag skall inom sex månader från det att en fullständig ansökan har lämnats in underrättas om Finansinspektionens beslut i tillståndsfrågan.

Ett fondbolag får inleda sin verksamhet så snart tillstånd enligt 1 kap. 4 § har getts.

Kapitalkrav under pågående verksamhet

8 § Ett fondbolags egna medel får under pågående verksamhet inte understiga det minsta startkapital som bolaget skall ha enligt 4 §.

9 § Ett fondbolag som förvaltar en fondförmögenhet som överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro skall utöver det startkapital som anges i 4 § ha ytterligare egna medel. Dessa ytterligare medel skall motsvara minst 0,02 procent av det belopp med vilket fondförmögenheten överstiger ett belopp motsvarande 250 miljoner euro. I fondförmögenheten inräknas tillgångar som fondbolaget har uppdragit åt någon annan att förvalta men inte tillgångar som fondbolaget förvaltar på uppdrag från någon annan. Fondbolagets egna medel, startkapitalet inberäknat, behöver dock inte vara högre än motsvarande 10 miljoner euro.

Ett fondbolag får ersätta hälften av de ytterligare medel som avses i första stycket med en garanti för motsvarande belopp om garantin lämnats av

1. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte inom EES, eller
2. ett kreditinstitut eller försäkringsföretag med säte utanför EES, som står under tillsyn som är likvärdig med den som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

10 § Ett fondbolag som förvaltar någon annans finansiella instrument skall för denna förvaltning och de tjänster enligt 7 kap. 1 § första stycket som bolaget utför ha det eventuella ytterligare kapital för kreditrisker och marknadsrisker som enligt lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag krävs av ett värdepappersbolag med motsvarande verksamhet. För ett sådant fondbolag skall även övriga bestämmelser i den lagen som är tillämpliga för ett värdepappersbolag med motsvarande verksamhet gälla.

11 § Ett fondbolags egna medel får, trots vad som anges i 8–10 §§, inte understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av bolagets fasta omkostnader för det föregående året eller, om bolagets verksamhet pågått i mindre än ett år, 25 procent av de fasta omkostnader som angetts i bolagets verksamhetsplan.

Om omfattningen av fondbolagets verksamhet ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om Finansinspektionen finner att verksamhetsplanen behöver korrigeras, får inspektionen besluta om ändring av kapitalkravet enligt första stycket.

Filialverksamhet inom EES

12 § Vill ett fondbolag som förvaltar värdepappersfonder inrätta en filial inom EES, skall bolaget underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Underrättelsen skall innehålla

1. information om bolagets plan för filialverksamheten, med uppgift om filialens organisation och vilka tjänster som skall erbjudas, och
2. uppgift om i vilket land filialen skall inrättas samt om filialens adress och ansvariga ledning.

13 § Finner Finansinspektionen i fall som avses i 12 § att det inte finns skäl att ifrågasätta fondbolagets administrativa struktur eller finansiella situation, skall inspektionen inom tre månader från det att underrättelsen togs emot lämna över den till behörig myndighet i det land där filialen skall inrättas. Inspektionen skall samtidigt lämna uppgift om det investerarskydd som gäller för fondbolagets kunder.

Finansinspektionen skall underrätta fondbolaget när inspektionen lämnar över underrättelsen.

Om Finansinspektionen finner att det inte finns förutsättningar för att lämna över den underrättelse som avses i första stycket, skall inspektionen meddela beslut om det inom två månader från det att underrättelsen togs emot.

14 § Om ett fondbolag som avses i 12 § skall ändra något av de förhållanden som angetts i fondbolagets underrättelse till Finansinspektionen efter det att filialen inrättats, skall fondbolaget skriftligen underrätta inspektionen minst en månad innan ändringen genomförs.

Om Finansinspektionen finner att ändringen inte får göras, skall inspektionen meddela beslut om det inom en månad från det att underrättelsen kom in till inspektionen. Behörig myndighet i det andra landet skall genast under rättas om beslutet.

Vid ändring av investerarskydd som avses i 13 § första stycket skall Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i det land där filialen finns om ändringen.

Gränsöverskridande verksamhet inom EES

15 § Vill ett fondbolag som förvaltar värdepappersfonder erbjuda och tillhandahålla tjänster inom EES utan att inrätta filial där, skall bolaget underrätta Finansinspektionen innan verksamheten påbörjas. Detsamma gäller om bolaget avser att ändra en sådan verksamhet.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om i vilket land verksamheten skall drivas och information om bolagets plan för verksamheten med uppgift om vilka tjänster som skall erbjudas. Finansinspektionen skall inom en månad från det att underrättelsen togs emot lämna över den och verksamhetsplanen till behörig myndighet i det land där verksamheten skall drivas. Inspektionen skall samtidigt lämna uppgift om det investerarskydd som gäller för fondbolagets kunder.

Övriga fall av filialverksamhet utomlands

16 § I andra fall än som avses i 12 § skall ett fondbolag som planerar att inrätta en filial utomlands ansöka om tillstånd hos Finansinspektionen. Ett sådant tillstånd skall ges om det finns skäl att anta att den planerade verksamheten kommer att drivas enligt bestämmelserna i denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet.

Ansökan om tillstånd skall innehålla den information som anges i 12 §.

17 § Ett fondbolag skall driva sin verksamhet så att allmänhetens förtroende för fondmarknaden upprätthålls och enskildas kapitalinsatser inte otillbörligen äventyras samt i övrigt så att verksamheten kan anses sund.

Förvärvsförbud vid insyn i daglig handel

18 § Den som har insyn i ett fondbolags dagliga handel får inte för egen räkning förvärva finansiella instrument från en investeringsfond som bolaget förvaltar eller sälja finansiella instrument till fonden eller i övrigt handla med fonden om han eller hon samtidigt är

1. styrelseledamot eller suppleant,
2. revisor eller revisorssuppleant, eller
3. innehavare av en ledande befattning.

Förbudet gäller också för den som i övrigt genom ett förvaltningsuppdrag eller liknande har insyn i fondbolagets dagliga handel.

Förbudet omfattar inte köp och försäljning av andelar i fonden för egen räkning.

Styrelsen skall skriftligen underrätta den som har en sådan ledande befattning i fondbolaget som nämns i första stycket 3 och den som har insyn i fondbolagets dagliga handel enligt andra stycket om förbudet.

Tystnadsplikt

19 § Enskildas förhållanden till en investeringsfond, ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut får inte obehörigen röjas.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Uppgiftsskyldighet

20 § Ett fondbolag och ett förvaringsinstitut är skyldiga att lämna ut uppgifter om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledare eller om det i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol begärs av åklagare.

Skadestånd

21 § Om en fondandelsägare tillfogats skada genom att fondbolaget överträtt denna lag eller fondbestämmelserna, skall fondbolaget ersätta skadan. Om en fondandelsägare eller ett fondbolag tillfogats skada genom att förvaringsinstitutet överträtt denna lag eller fondbestämmelserna, skall institutet ersätta skadan.

Ett fondbolag som förvaltar någon annans finansiella instrument skall ha en sådan försäkring som anges i 5 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse för skadeståndsskyldighet som fondbolaget kan komma att dra på sig vid utförandet av sådan förvaltning och av eventuella tjänster enligt 7 kap. 1 § första stycket.

3 kap. Förvaringsinstitut

1 § För varje investeringsfond skall det finnas ett förvaringsinstitut. Förvaringsinstitutet skall ha sitt säte i Sverige eller, om det är en i Sverige etablerad filial, i ett annat land inom EES.

Förvaringsinstitutet skall handla oberoende av fondbolaget och uteslutande i andelsägarnas gemensamma intresse.

2 § Förvaringsinstitutet skall verkställa de beslut av fondbolaget som avser investeringsfonden om de inte strider mot bestämmelserna i denna lag eller fondbestämmelserna.

Förvaringsinstitutet skall vidare ta emot och förvara den egendom som ingår i fonden samt se till att

1. försäljning och inlösen av fondandelar sker i enlighet med bestämmelserna i denna lag och fondbestämmelserna,

2. fondandelarnas värde beräknas enligt bestämmelserna i denna lag och fondbestämmelserna,

3. tillgångarna i fonden utan dröjsmål kommer institutet till handa, och

4. medlen i fonden används enligt bestämmelserna i denna lag och fondbestämmelserna.

Om utländska finansiella instrument ingår i fonden, får förvaringsinstitutet låta ett lämpligt utländskt förvaringsinstitut förvara dem. Ett sådant uppdrag fråntar inte förvaringsinstitutet dess ansvar enligt denna lag.

3 § Förvaringsinstitutet får inte för en investeringsfond ta upp eller bevilja lån eller gå i borgen.

4 kap. Allmänna bestämmelser för investeringsfonder

Investeringsfondens rättsliga ställning

1 § En investeringsfond kan inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. Fonden kan inte heller föra talan inför domstol eller någon annan myndighet.

Egendom som ingår i en investeringsfond får inte utmätas.

Fondandelsägarna svarar inte för förpliktelser som avser fonden.

Lagen (1904:48 s. 1) om samäganderätt skall inte tillämpas på delägarskap i en investeringsfond.

Förvaltningen av en investeringsfond

2 § Fondbolaget företräder andelsägarna i alla frågor som rör en investeringsfond. Fondbolaget handlar vid förvaltningen av fonden i eget namn och skall därvid ange fondens beteckning.

Fondbolaget får använda tillgångarna i en investeringsfond för att fullgöra förpliktelser som ingåtts som ett led i förvaltningen av fonden och för att ställa säkerhet för fullgörandet av sådana förpliktelser.

Vid förvaltningen av en investeringsfond skall fondbolaget handla uteslutande i fondandelsägarnas gemensamma intresse.

Fondbolaget skall handla oberoende av förvaringsinstitutet.

3 § Fondbolaget får inte ha hand om egendom som ingår i en investeringsfond som bolaget förvaltar.

SFS 2004:46

Uppdragsavtal

4 § Ett fondbolag får uppdra åt någon annan att utföra visst arbete eller vissa funktioner som ingår i fondverksamheten i syfte att effektivisera bolagets verksamhet. Ett sådant uppdrag får inte vara av sådan omfattning eller karaktär att fondbolaget lämnar ifrån sig all verksamhet eller så stor del av verksamheten att fondbolaget inte längre har möjlighet att ta till vara andelsägarnas gemensamma intressen eller i övrigt inte kan uppfylla de skyldigheter som följer av denna lag. Ett lämnat uppdrag fråntar aldrig fondbolaget dess ansvar enligt denna lag.

Uppdragstagaren måste ha tillfredsställande sakkunskap och kompetens med hänsyn till uppdragets innehåll.

Fondbolaget skall i avtalet med uppdragstagaren förbehålla sig rätten att övervaka den anförtrodda verksamheten, att ge de anvisningar som behövs för en sund förvaltning samt att med omedelbar verkan säga upp avtalet, om en sådan uppsägning är i andelsägarnas gemensamma intresse.

5 § Omfattar ett uppdrag enligt 4 § att någon för fondbolagets räkning skall förvalta tillgångarna i en investeringsfond, skall avtalet innehålla riktlinjer för placering av fondmedlen. Fondbolaget skall tillförsäkra sig en rätt att regelbundet se över och vid behov ändra dessa riktlinjer.

Ett förvaltningsuppdrag får ges till

1. företag som står under Finansinspektionens tillsyn och som har fått inspektionens tillstånd att förvalta investeringsfonder eller någon annans finansiella instrument,

2. företag med säte i ett annat land inom EES, om företaget står under tillsyn av behörig myndighet i hemlandet och har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses i 1,

3. annat utländskt företag under förutsättning att

a) företaget står under tillsyn av behörig myndighet i hemlandet,

b) företaget har tillstånd att driva verksamhet motsvarande den som avses

i 1, och

c) ett samarbete kan ske mellan Finansinspektionen och behörig myndighet i hemlandet.

6 § Ett förvaltningsuppdrag får inte ges till förvaringsinstitutet eller något annat företag vars intressen kan komma i konflikt med fondbolagets eller andelsägarnas intressen.

7 § Om ett fondbolag vill uppdra åt någon annan att utföra visst arbete eller vissa funktioner enligt 4 eller 5 § skall bolaget anmäla detta och ge in uppdragsavtalet till Finansinspektionen.

Om Finansinspektionen finner att ett uppdragsavtal strider mot denna lag, eller att avtalet hindrar en effektiv tillsyn av fondbolaget, skall inspektionen förelägga fondbolaget att hos motparten begära de ändringar som behövs för att avtalet skall uppfylla lagens krav.

Fondbestämmelser

8 § För varje investeringsfond skall det finnas fondbestämmelser som upprättas av fondbolaget.

Fondbestämmelserna skall ange

1. namnet på fonden, fondbolaget och förvaringsinstitutet,
2. grunderna för fondens placeringsinriktning och för placeringen av fondmedlen, med särskild upplysning om huruvida medel skall placeras i sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 §,
3. om utdelning skall ske och, i så fall, grunderna och sättet för utdelning,
4. grunderna för beräkning av fondens och fondandelarnas värde, inklusive de värderingsprinciper som används vid värderingen av onoterade tillgångar och sådana derivatinstrument som anges i 5 kap. 12 § andra stycket,
5. grunderna för beräkning av försäljnings- och inlösenpris för fondandelarna,
6. var och hur försäljning och inlösen av fondandelar skall ske,
7. grunderna för beräkning av fondbolagets och förvaringsinstitutets ersättning från fonden,
8. fondbolagets avgifter för försäljning, förvaltning och inlösen av andelar,
9. hur pantsättning av fondandelar skall gå till,
10. fondens räkenskapsår,
11. när och var försäljnings- och inlösenpriset för fondandelarna samt fondens halvårsredogörelse och årsberättelse skall offentliggöras, samt
12. var ändringar av fondbestämmelserna skall tillkännages.

För fonder där fondmedlen placeras enligt bestämmelserna i 5 kap. 8 §, skall dessutom anges de emittenter eller garantier som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde avses att placeras i.

För specialfonder skall anges om fonden riktar sig till allmänheten eller till en avgränsad krets investerare. I det senare fallet skall kretsen anges. Fondbestämmelserna skall även innehålla upplysning om

1. i vilka avseenden fonden avviker från vad som gäller för värdepappersfonder,
2. vilken risknivå som eftersträvas, och
3. vilket riskmått som används.

9 § Fondbestämmelserna och ändringar i dem skall godkännas av Finansinspektionen. Godkännande får ges bara om bestämmelserna eller ändringarna är skäligen för fondandelsägarna.

Vid godkännande av ändringar i fondbestämmelserna får Finansinspektionen föreskriva att andelsägarna skall underrättas om ändringarna och bestämna att dessa inte skall tillämpas förrän en viss tid, dock högst tre månader, förflutit efter beslutet om godkännande.

Fondandelar och inlösen av fondandelar

10 § Andelarna i en investeringsfond skall vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. En fondandel får inte utfärdas innan betalning för andelen har tillförts fonden.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden skall värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget skall fortlöpande och minst en gång varje vecka beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

11 § Fondbolaget skall föra eller låta föra ett register över samtliga innehavare av andelar i fonden. I fråga om automatiserad och viss manuell behandling av personuppgifter finns bestämmelser i personuppgiftslagen (1998:204).

Är lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument tillämplig på andelarna i fonden, förs registret av en central värdepappersförvarare. Fondbolaget har rätt till insyn i registret.

Fondbolaget skall till varje fondandelsägare skriftligen bekräfta att dennes fondandelsinnehav har registrerats. Av bekräftelsen skall framgå investeringsfondens beteckning samt namnen på fondbolaget och förvaringsinstitutet. Vidare skall det framgå var informationsbroschyren och faktabladet enligt 15 § samt årsberättelsen och halvårsredogörelsen enligt 18 § finns att tillgå.

12 § Har en fondandelsägare lämnat sina andelar för förvaltning till någon som har fått tillstånd till registrering som förvaltare, får förvaltaren på andelsägarens uppdrag anges i det register som avses i 11 § första stycket i stället för andelsägaren. I registret skall det särskilt anmärkas att fondandelen förvaltas för någon annans räkning. Förvaltaren skall till andelsägaren lämna den information förvaltaren får från fondbolaget, om inte andelsägaren avstått från sådan information.

Om registret förs av någon annan än en central värdepappersförvarare, skall Finansinspektionen pröva frågor om tillstånd till registrering som förvaltare.

Ett tillstånd att registreras som förvaltare får förenas med särskilda villkor för att tillgodose allmänna och enskilda intressen. Ett tillstånd skall återkallas av Finansinspektionen, om ett villkor för tillståndet har åsidosatts och avvikelsen är betydande eller om förutsättningarna för tillståndet inte längre uppfylls.

13 § En fondandel skall, på begäran av dess ägare, omedelbart lösas in om det finns medel tillgängliga i investeringsfonden. Om medel för inlösen behövs anskaffas genom försäljning av egendom som ingår i fonden, skall försäljning ske och inlösen verkställas så snart som möjligt. Skulle en sådan försäljning kunna väsentligt missgynna övriga andelsägares intresse, får fondbolaget efter anmälan till Finansinspektionen avvakta med försäljningen.

Under den tid som ett förvaringsinstitut förvaltar en investeringsfond enligt 9 kap. 1 § första eller andra stycket får fondandelar inte säljas eller lösas in.

14 § Är lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument inte tillämplig på andelarna i fonden, tillämpas i fråga om överlåtelse eller pant-

sättning av en fondandel i stället 31 § lagen (1936:81) om skuldebrev. I så fall skall vad som i den bestämmelsen sägs om gäldenären gälla fondbolaget eller, om fondandelarna är förvaltarregistrerade, förvaltaren.

Information om investeringsfonder

Informationsbroschyr och faktablad

15 § För varje investeringsfond skall det finnas en aktuell informationsbroschyr och ett aktuellt faktablad.

Informationsbroschyren skall innehålla

1. fondbestämmelserna,
2. de ytterligare uppgifter som behövs för att man skall kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den,
3. en tydlig och lättbegriplig förklaring av fondens riskprofil, och
4. uppgifter om det arbete eller de funktioner som fondbolaget får uppdras åt någon annan att utföra enligt 4 och 5 §§.

Faktabladet skall på ett lättbegripligt sätt och i sammanfattning innehålla den grundläggande information som behövs för att man skall kunna bedöma fonden och den risk som är förenad med att investera i den. Bladet får bifogas informationsbroschyren som en löstagbar del.

16 § I informationsbroschyren och faktabladet för en investeringsfond skall det dessutom anges

1. i vilka tillgångsslag fondmedlen får placeras, och
2. om fondmedlen får placeras i derivatinstrument och, i så fall, i vilket syfte och hur det möjliga resultatet av användningen av derivatinstrument kan påverka fondens riskprofil.

I informationsbroschyren och faktabladet samt i allt övrigt reklammaterial avseende fonden skall följande uppgifter anges på en framträdande plats:

1. fondens placeringsinriktning, för det fall medel i fonden placeras i andra tillgångar än fondpapper och penningmarknadsinstrument eller om fonden är en indexfond enligt 5 kap. 7 §,
2. om fondens värde kan variera kraftigt på grund av fondens sammansättning och de förvaltningsmetoder fondbolaget använder sig av, och
3. om fonden har tillstånd enligt 5 kap. 8 §, de emittenter eller garantier som gett ut eller garanterat sådana skuldförbindelser som fondmedlen till mer än 35 procent av fondens värde placerats i eller avses att placeras i.

Om fonden är en specialfond, skall detta framgå av informationsbroschyren, faktabladet och allt övrigt reklammaterial avseende fonden.

17 § Fondbolaget skall, på begäran av en andelsägare eller den som avser att köpa andelar i en investeringsfond, lämna kompletterande information om riskhanteringen för fonden, innehållande de kvantitativa gränser som gäller för placeringen av fondmedlen, de metoder som valts för förvaltningen samt den senaste utvecklingen av risknivåer och avkastning från de viktigaste kategorierna av tillgångar som fondmedlen placeras i.

18 § Fondbolaget skall för varje investeringsfond som det förvaltar lämna

1. en årsberättelse inom fyra månader från räkenskapsårets utgång, och
2. en halvårsredogörelse för räkenskapsårets första sex månader inom två månader från halvårets utgång.

Årsberättelser och halvårsredogörelser skall innehålla den information som behövs för att man skall kunna bedöma varje investeringsfonds utveckling och ställning. Handlingarna skall på begäran kostnadsfritt skickas till andelsägarna och finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet. Fondbolaget skall i samband med att bolaget lämnar sådan information som avses i 22 § tillfråga andelsägarna om de vill ha årsberättelsen och halvårsredogörelsen.

19 § Fondbolagets revisorer skall granska de räkenskaper som ligger till grund för årsberättelsen för en investeringsfond. Revisionsberättelsen, med eventuella anmärkningar, skall i sin helhet återges i årsberättelsen.

Om Finansinspektionen förordnat en revisor enligt 10 kap. 16 § skall revisorn delta i granskningen.

Tillgång till information

20 § Informationsbroschyren, faktabladet, den senaste årsberättelsen och, i förekommande fall, den halvårsredogörelse som publicerats därefter skall på begäran lämnas eller skickas kostnadsfritt till den som avser att köpa andelar i en investeringsfond. Denne skall även utan begäran erbjudas faktabladet innan avtal ingås.

Om fondbolaget genom reklam eller liknande erbjuder allmänheten att köpa andelar i en investeringsfond, skall det av erbjudandet framgå att det finns ett faktablad och en informationsbroschyr och var dessa finns att tillgå.

21 § Informationsbroschyrer, faktablad, årsberättelser och halvårsredogörelser skall ges in till Finansinspektionen så snart de färdigställts.

Information om kostnader

22 § Fondbolaget skall varje år skriftligen informera varje andelsägare i en investeringsfond om hur stort belopp av de totala kostnaderna för fonden under det närmast föregående året som hänför sig till andelsinnehavet. I informationen skall det anges hur stor del av beloppet som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna.

I fråga om fondandelar som enligt 12 § lämnats till någon annan för förvaltning skall informationen ges till förvaltaren. Fondbolaget får ange ett sammanlagt belopp för alla andelar i en investeringsfond som lämnats för förvaltning till samma förvaltare.

23 § I fråga om andelsinnehav som är placerade enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande skall den information som anges i 22 § lämnas till det pensionssparinstitut som administrerar sparandet.

Om andelsinnehaven är registrerade i institutets namn (förvaltarregistrerade), skall fondbolaget i stället informera om vilka kostnadsbelopp som dagligen belastat fonden under det närmast föregående kalenderåret, redovisade per fondandel. I informationen skall det anges hur stor del av beloppen som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna.

5 kap. Förvaltning av värdepappersfonder

Spridning och hantering av risker

1 § Varje värdepappersfond skall ha en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till den riskspridning som är förenad med fondens placeringsriktning enligt fondbestämmelserna.

Medel i en värdepappersfond får, med de begränsningar som följer av detta kapitel, placeras i fondpapper, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument och fondandelar samt på konto i kreditinstitut. I fonden får också ingå likvida medel som behövs för förvaltningen av fonden.

Ett fondbolag får använda sig av derivatinstrument i syfte att effektivisera förvaltningen av tillgångarna i en värdepappersfond. Fondbolaget skall därvid tillämpa de bestämmelser i detta kapitel som gäller för derivatinstrument.

2 § Ett fondbolag skall ha ett system för riskhantering som gör det möjligt för fondbolaget att vid varje tidpunkt kontrollera och bedöma den risk som är knuten till de positioner som tas i en värdepappersfond och hur positionerna påverkar fondens riskprofil.

Om fondbolaget investerar i sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket, skall bolagets system för riskhantering även möjliggöra en exakt och oberoende bedömning av värdet på dessa derivatinstrument.

Fondbolaget skall för varje värdepappersfond det förvaltar till Finansinspektionen regelbundet lämna information om riskhanteringen.

Fondpapper och penningmarknadsinstrument

3 § Medel i en värdepappersfond får placeras i penningmarknadsinstrument som är, eller i fondpapper som är eller inom ett år från emissionen avses bli,

1. noterade vid en svensk eller utländsk börs,
2. noterade vid en auktoriserad marknadsplats, eller
3. föremål för regelbunden handel vid någon annan reglerad marknad som är öppen för allmänheten.

En förutsättning för placeringar enligt första stycket är att börsen, marknadsplatsen eller marknaden finns angiven i fondbestämmelserna eller är godkänd av Finansinspektionen för sådana placeringar.

4 § Medel i en värdepappersfond får placeras i andra penningmarknadsinstrument än dem som anges i 3 § om reglerna för emissionen eller emittenten av instrumenten medför ett särskilt skydd för investeraren och det är instrument som

1. getts ut eller garanteras av en stat, av en delstat, av en central, regional eller lokal myndighet i ett land inom EES, av en centralbank i ett land inom EES, av Europeiska centralbanken, av Europeiska unionen, av Europeiska investeringsbanken eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar, eller

2. getts ut av ett företag vars finansiella instrument omsätts på en reglerad marknad som anges i 3 § första stycket, eller

3. getts ut eller garanteras av ett organ som antingen är föremål för tillsyn i enlighet med de kriterier som fastställs i gemenskapslagstiftningen eller som omfattas av och följer sådana tillsynsregler som motsvarar dessa kriterier, eller

4. getts ut av ett bolag som tillhör de kategorier som godkänts av Finansinspektionen, förutsatt att investeringar i sådana instrument omfattas av ett skydd för investerarna som är likvärdigt med det som följer av punkterna 1–3 och som

a) har kapital och reserver som uppgår till ett belopp som motsvarar minst 10 miljoner euro och lägger fram och offentliggör redovisning i enlighet med rådets fjärde direktiv 78/660/EEG av den 25 juli 1978 grundat på artikel 54.3 g i fördraget om årsbokslut i vissa typer av bolag⁷, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/65/EG⁸,

b) är en enhet, som inom en grupp företag som omfattar ett eller flera börsnoterade företag, ägnar sig åt gruppens finansiering, eller

c) är en enhet som ägnar sig åt att finansiera värdepapperisering som omfattas av kreditförstärkning från en bank.

5 § I en värdepappersfond får det ingå andra fondpapper och penningmarknadsinstrument än de som anges i 3 och 4 §§, dock högst till 10 procent av fondens värde.

Om notering eller regelbunden handel enligt 3 § inte skett inom ett år från emissionen och de förvärvade instrumenten inte ryms inom gränsen enligt första stycket, skall de avyttras så snart det lämpligen kan ske. Skälig hänsyn skall då tas till fondandelsägarnas intressen.

Om det i en fond ingår fondpapper som ännu inte är, men som inom ett år från emissionen avses bli, noterade eller föremål för regelbunden handel enligt 3 § eller sådana andra fondpapper och penningmarknadsinstrument som avses i första stycket, skall fondbolaget informera Finansinspektionen om detta, om värdet av dessa fondpapper och penningmarknadsinstrument överstiger 10 procent av fondens värde.

6 § I en värdepappersfond får, om inte annat följer av andra stycket eller 19–22 §§, fondpapper och penningmarknadsinstrument från en och samma emittent inte uppgå till mer än 5 procent av fondens värde.

Fondpapper och penningmarknadsinstrument från en och samma emittent får uppgå till

1. högst 35 procent av fondens värde om de är utgivna eller garanterade av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett

⁷ EGT L 222, 14.8.1978, s. 11 (Celex 31978L0660).

⁸ EGT L 283, 27.10.2001, s. 28 (Celex 32001L0065).

land inom EES eller av en mellanstatlig organisation i vilken en eller flera stater inom EES är medlemmar,

2. högst 25 procent av fondens värde om de består av obligationer utgivna av ett kreditinstitut som har säte i ett land inom EES och som enligt författning är underkastat särskild offentlig tillsyn avsedd att skydda innehavare av institutets obligationer, under förutsättning att det sammanlagda värdet av fondens innehav av sådana obligationer är högst 80 procent av fondens värde, och

3. högst 10 procent av fondens värde i andra fall än som sägs under 1 eller 2, under förutsättning att det sammanlagda värdet av sådana tillgångar som har högre värde än som sägs i första stycket är högst 40 procent av fondens värde.

I en värdepappersfond får det inte ingå fondpapper och penningmarknadsinstrument som getts ut av emittenter i en och samma företagsgrupp till sammanlagt mer än 20 procent av fondens värde.

7 § Bestämmelserna i 6 § gäller inte för en värdepappersfond vars medel enligt fondbestämmelserna skall placeras i aktier eller skuldförbindelser i syfte att efterbilda sammansättningen av ett visst aktieindex eller index för skuldförbindelser (indexfond), om indexet har godkänts för detta ändamål av Finansinspektionen. Inspektionen får godkänna ett index om det

1. har en tillräckligt diversifierad sammansättning,
2. utgör en lämplig referens för den marknad det hänförs till, och
3. offentliggörs på lämpligt vis.

I en indexfond får det, med de begränsningar som följer av 19 och 20 §§, ingå aktier eller skuldförbindelser som getts ut av en och samma emittent eller av emittenter i en och samma företagsgrupp till högst 20 procent av fondens värde. Om det råder exceptionella marknadsförhållanden på den marknad som indexet avser får sådana placeringar, efter tillstånd av Finansinspektionen, uppgå till 35 procent av fondens värde. Placeringar upp till denna gräns får bara tillåtas i fråga om aktier eller skuldförbindelser utgivna av en enda emittent eller av emittenter inom en enda företagsgrupp.

8 § Bestämmelserna i 6 § gäller inte för värdepappersfonder där medlen, efter tillstånd av Finansinspektionen, får placeras i obligationer och andra skuldförbindelser som getts ut eller garanterats av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något mellanstatligt organ i vilket en eller flera stater inom EES är medlemmar. Skuldförbindelserna måste dock komma från minst sex olika emissioner och de som kommer från en och samma emission får inte överstiga 30 procent av fondens värde.

Frågan om tillstånd enligt första stycket prövas i samband med att Finansinspektionen godkänner fondbestämmelserna. Tillstånd får ges bara om fondandelsägarna kan anses bli tillförsäkrade ett skydd som är likvärdigt med det som tillkommer andelsägare i värdepappersfonder för vilka de gränser som anges i 6, 21 och 22 §§ är tillämpliga.

9 § Oavsett vad som sägs i 6 § får sådana fondpapper eller penningmarknadsinstrument som är förenade med rätt till nyteckning förvärvas till en värdepappersfond om förvärvet grundas på tidigare innehav.

Placeringar på konto hos kreditinstitut

10 § Medel i en värdepappersfond får placeras på konto hos svenska kreditinstitut och utländska kreditinstitut med säte inom EES samt hos andra utländska kreditinstitut om dessa omfattas av tillsynsregler som motsvarar dem som fastställs i gemenskapslagstiftningen.

Kontot får ha en bindningstid om högst tolv månader. Oavsett bindningstiden måste emellertid villkoren för kontot vara sådana att det finns möjlighet att genom uppsägning göra medlen omedelbart tillgängliga för fonden.

11 § I en värdepappersfond får det, med de begränsningar som följer av 21 och 22 §§, ingå insättningar i ett och samma kreditinstitut eller i kreditinstitut som ingår i en och samma företagsgrupp till högst 20 procent av fondens värde.

Derivatinstrument

12 § Medel i en värdepappersfond får placeras i derivatinstrument, om dessa omsätts på en reglerad marknad enligt 3 § och

1. underliggande tillgångar utgörs av eller hänför sig till
 - fondpapper,
 - penningmarknadsinstrument,
 - finansiella index,
 - räntesatser,
 - växelkurser, eller
 - utländska valutor, och
2. sådana underliggande tillgångar enligt fondbestämmelserna får ingå i fonden.

Medel får också placeras i derivatinstrument enligt första stycket som handlas direkt mellan parterna, om

1. motparten omfattas av tillsyn och tillhör de kategorier av företag som godkänts som motparter av Finansinspektionen, och
2. derivatinstrumenten är föremål för en daglig, tillförlitlig och kontrollerbar värdering och de vid varje tidpunkt på fondbolagets begäran kan säljas, lösas in eller avslutas genom en utjämnande transaktion till ett rimligt värde.

13 § De gränser som anges i 6 § tillämpas, med de ytterligare begränsningar som kan följa av 21 och 22 §§, på motsvarande sätt i fråga om exponeringar mot emittent som gett ut de fondpapper eller penningmarknadsinstrument som utgör underliggande tillgång i derivatinstrument. Vad nu sagts gäller inte i fråga om indexbaserade derivatinstrument som ingår i en indexfond enligt 7 §.

En värdepappersfonds sammanlagda exponeringar som hänför sig till derivatinstrument får inte överskrida fondens värde.

Exponeringarna skall beräknas med hänsyn till värdet av underliggande tillgångar, motpartsrisken, kommande marknadsrörelser, derivatinstrumentens återstående löptid och den tid som finns tillgänglig för att lösa in instrumenten.

Om ett fondpapper eller ett penningmarknadsinstrument innefattar ett derivatinstrument, skall även detta beaktas vid beräkning av exponeringar enligt första och andra styckena.

14 § I en värdepappersfond får, med de ytterligare begränsningar som kan följa av 21 och 22 §§, exponeringen mot en och samma motpart vid transaktioner med sådana derivatinstrument som avses i 12 § andra stycket uppgå till högst 10 procent av fondens värde, när motparten är ett sådant kreditinstitut som anges i 10 §. I andra fall får exponeringen uppgå till högst 5 procent av fondens värde.

Fondandelar

15 § Medel i en värdepappersfond får placeras i andelar i

1. andra värdepappersfonder,
2. fondföretag som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 7 § och
3. specialfonder och fondföretag som uppfyller förutsättningarna i 1 kap. 9 §, såvida fonderna och fondföretagen
 - a) gör kollektiva investeringar i sådana tillgångar som anges i detta kapitel med kapital från allmänheten,
 - b) tillämpar principen om riskspridning,
 - c) är öppna för utträde och ger andelsägarna ett skydd som är likvärdigt det som ges andelsägare i en värdepappersfond, och
 - d) för varje räkenskapsår lämnar årsberättelse och halvårsredogörelse som innehåller sådan information som är nödvändig för att man skall kunna bedöma tillgångarna, ansvarsfrågor, avkastning och händelser som inträffat under den aktuella rapporteringsperioden.

Medel i en värdepappersfond får placeras i andra fonder eller fondföretag enligt första stycket bara om dessa, enligt sina fondbestämmelser eller sin bolagsordning, får placera högst 10 procent av sina medel i andelar i andra fonder eller fondföretag.

16 § I en värdepappersfond får det, med de begränsningar som följer av 19 §, ingå andelar i en och samma fond eller ett och samma fondföretag med högst 20 procent av värdepappersfondens värde.

Placeringar i sådana andelar som avses i 15 § första stycket 3 får sammanlagt uppgå till högst 30 procent av en värdepappersfonds värde.

17 § Medel i en värdepappersfond får placeras i andelar i en annan fond eller i ett fondföretag även om värdepappersfonden därigenom kommer att överskrida någon av de gränser som anges i 6, 11, 14, 21 och 22 §§.

18 § Om en betydande del av medlen i en värdepappersfond placeras i fondandelar enligt 15 §, skall informationsbroschyren och faktabladet rörande värdepappersfonden samt årsberättelsen för fonden innehålla uppgifter både om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av fonden och om den högsta avgift som får tas ut för förvaltningen av de fonder eller fondföretag i vars fondandelar medlen placeras.

Om medel i en värdepappersfond placeras i andelar i en fond eller fondföretag som i sin tur förvaltas, direkt eller genom uppdrag, av samma fond-

bolag som värdepappersfonden eller av en fondförvaltare som direkt eller indirekt har samma ledning eller ägare som värdepappersfondens fondbolag, får fondbolaget inte ta ut någon avgift för förvärv eller inlösen av andelarna i den fond eller det fondföretag som fondmedlen har placerats i.

Övriga placeringsbegränsningar

19 § Tillgångarna i 6 och 7 §§ samt i 16 § första stycket får inte överstiga

1. för aktier utan rösträtt, 10 procent av sådana aktier som en enskild emittent gett ut,

2. för obligationer och andra skuldförbindelser, 10 procent av de instrument som getts ut av en och samma emittent om de inte är utgivna eller garanterade av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något mellanstatligt organ i vilket en eller flera stater inom EES är medlemmar,

3. för penningmarknadsinstrument, 10 procent av de instrument som getts ut av en och samma emittent om de inte är utgivna eller garanterade av en stat, av en kommun eller en statlig eller kommunal myndighet i ett land inom EES eller av något mellanstatligt organ i vilket en eller flera stater inom EES är medlemmar, och

4. för andelar i andra fonder eller fondföretag, 25 procent av andelarna i fonden eller fondföretaget.

De gränsvärden som anges i första stycket 2–4 behöver inte iakttagas vid förvärvstillfället, om bruttomängden av skuldförbindelserna eller penningmarknadsinstrumenten eller nettomängden av de andelar som är föremål för emission då inte kan beräknas.

20 § Ett fondbolag får inte till en värdepappersfond förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag.

Om ett fondbolag förvaltar flera värdepappersfonder eller specialfonder, gäller bestämmelsen i första stycket det sammanlagda aktieinnehavet i fonderna.

21 § Bestämmelserna i 6 § första stycket och andra stycket 3 samt 11 och 14 §§ får inte tillämpas så att exponeringar mot ett och samma företag eller mot företag i en och samma företagsgrupp tillsammans överstiger 20 procent av fondens värde.

22 § Bestämmelserna i 6, 11, 13 och 14 §§ får inte tillämpas så att exponeringar mot ett och samma företag eller mot företag i en och samma företagsgrupp tillsammans överstiger 35 procent av fondens värde.

Lån m.m.

23 § Fondbolaget får inte i fondverksamheten

1. ta upp eller bevilja penninglån,
2. gå i borgen, eller
3. sälja fondpapper, penningmarknadsinstrument, derivatinstrument eller fondandelar som inte ingår i fonden.

Fondbolaget får trots första stycket ta kortfristiga lån till ett belopp motsvarande högst 10 procent av fondens värde.

Undantag för nya fonder

24 § Finansinspektionen får för en värdepappersfond tillåta avvikelser från de villkor som anges i 6, 7, 8, 11, 14, 16, 21 eller 22 § under sex månader från det att verksamheten påbörjades.

Rättelse

25 § Om värdet av tillgångar i en värdepappersfond kommer att överskrida någon av gränserna i detta kapitel skall rättelse vidtas så snart det lämpligen kan ske. Skäligen hänsyn skall då tas till fondandelsägarnas intressen.

6 kap. Förvaltning av specialfonder

Inlösen och förvärv av fondandelar

1 § Fondbestämmelserna för en specialfond får, under förutsättning av Finansinspektionens godkännande, innehålla begränsningar av möjligheten att förvärva fondandelar. Fonden måste vara öppen för inlösen av andelar minst en gång om året.

Placeringsbestämmelser

2 § Finansinspektionen skall vid godkännande av fondbestämmelserna för en specialfond pröva om fonden har en lämplig fördelning av placeringar med hänsyn till de krav som bör uppställas på riskspridning.

För förvaltningen av medel i en specialfond gäller bestämmelserna i 5 kap. om inte Finansinspektionen har tillåtit ett undantag. Derivatinstrument får dock ha andra underliggande tillgångar än dem som anges i 5 kap. 12 §, om instrumenten är föremål för handel på någon finansiell marknad och inte medför en skyldighet att leverera eller ta emot den underliggande tillgången.

Riskenivå

3 § Ett fondbolag skall för varje specialfond beräkna och till Finansinspektionen redovisa fondens riskenivå.

7 kap. Förvaltning av andras finansiella instrument

1 § Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd att förvalta någon annans finansiella instrument får, efter tillstånd av Finansinspektionen, som ett led i verksamheten

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,
2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, och

3. lämna investeringsråd avseende sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 skall genast avskiljas och sättas in på konto hos kreditinstitut.

2 § Ett fondbolag får inte placera en investerares tillgångar i andelar i en investeringsfond eller ett fondföretag som fondbolaget förvaltar, direkt eller på uppdrag av någon annan fondförvaltare, om inte investeraren har godkänt detta på förhand.

8 kap. Sammanläggning och delning av en investeringsfond m.m.

1 § Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen, lägga samman investeringsfonder. Tillstånd till en sammanläggning skall lämnas om

1. åtgärden kan anses förenlig med fondandelsägarnas intressen,
2. de fonder som skall läggas samman har placeringsinriktning och fondbestämmelser som är likartade, samt
3. sammanläggningen inte är olämplig från allmän synpunkt.

Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen, dela en investeringsfond. Tillstånd till en delning skall lämnas om åtgärden kan anses förenlig med fondandelsägarnas intressen.

Ett fondbolag som har fått tillstånd till en sammanläggning eller en delning skall genast underrätta andelsägarna om den planerade åtgärden och Finansinspektionens beslut. Denna information skall också finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet. En sammanläggning eller delning får verkställas tidigast tre månader från dagen för Finansinspektionens beslut.

2 § En investeringsfond får inte ombildas till någon annan typ av fond eller företag för kollektiva investeringar.

9 kap. Upphörande och överlåtelse av förvaltningen av en investeringsfond

1 § Ett fondbolags förvaltning av en investeringsfond skall omedelbart tas över av fondens förvaringsinstitut om

1. Finansinspektionen har återkallat fondbolagets tillstånd att driva fondverksamhet,
2. fondbolaget har trätt i likvidation, eller
3. fondbolaget har försatts i konkurs.

Om ett fondbolag vill upphöra med förvaltningen av en investeringsfond, skall förvaltningen övertas av förvaringsinstitutet vid den tidpunkt då verksamheten upphör.

Ett fondbolag får efter tillstånd av Finansinspektionen överlåta förvaltningen av en investeringsfond till ett annat fondbolag.

Ett övertagande enligt andra eller tredje stycket får ske tidigast tre månader från det att de ändrade förhållandena kungjorts enligt 4 §, om inte Finansinspektionen beslutar att övertagandet får ske tidigare.

2 § Ett förvaringsinstitut som har övertagit förvaltningen av en investeringsfond från ett fondbolag skall snarast överlåta förvaltningen av fonden till ett annat fondbolag om Finansinspektionen tillåter det. I annat fall skall investeringsfonden upplösas genom att tillgångarna i fonden säljs och netto-behållningen i fonden skiftas ut till fondandelsägarna.

3 § Om en fondandelsägare inte har anmält sitt innehav inom fem år efter det att medel som utskiftats enligt 2 § har kunnat lyftas, har fondandelsägaren förlorat sin rätt att lyfta medlen. Sådana medel samt andra restbelopp som inte har kunnat skiftas ut till andelsägarna skall tillfalla allmänna arvsfonden.

4 § Information om följande förändringar i fråga om en investeringsfond skall kungöras i Post- och Inrikes Tidningar samt finnas att tillgå hos fondbolaget och förvaringsinstitutet, nämligen att

1. förvaltningen av fonden skall överlåtas till en annan fondförvaltare,
2. förvaltningen av fonden skall övertas av förvaringsinstitutet, och
3. förvaringsinstitutet har beslutat att överlåta förvaltningen av fonden till en fondförvaltare eller att upplösa fonden.

Kungörandet skall i fall som avses i första stycket 1 göras av det överlåtande fondbolaget och i övriga fall av förvaringsinstitutet.

Finansinspektionen får i ett enskilt fall besluta om undantag från kravet på kungörande, om det finns särskilda skäl för det.

5 § Om förvaltningen av en investeringsfond har övertagits av en ny förvaltare, skall denne fullgöra de förpliktelser avseende fonden som tidigare förvaltare har på grund av denna lag.

Ett förvaringsinstitut får inte utöva rösträtt för aktier som ingår i en investeringsfond som institutet förvaltar.

6 § För sin förvaltning med anledning av upphörande eller överlåtelse av en investeringsfond har ett förvaringsinstitut rätt till skälig ersättning ur fonden. Ersättningens storlek skall bestämmas av Finansinspektionen.

10 kap. Tillsyn

Upplysningsskyldighet

1 § Fondbolag, förvaltningsbolag som avses i 1 kap. 6 och 8 §§, fondföretag som avses i 1 kap. 7 och 9 §§ samt förvaringsinstitut står under Finansinspektionens tillsyn. De skall lämna inspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär.

De fondbolag, förvaltningsbolag och fondföretag som anges i första stycket skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet.

2 § Efter anmälan till Finansinspektionen får en behörig myndighet i ett annat land inom EES genomföra en undersökning hos filialen till ett sådant förvaltningsbolag som avses i 1 kap. 6 §.

3 § Finansinspektionen skall lämna de uppgifter som en behörig myndighet i ett annat land inom EES behöver för sin tillsyn över ett förvaltningsbolag och ett fondföretag som driver verksamhet enligt 1 kap. 6 eller 7 §.

Ägarprövning

4 § Ett direkt eller indirekt förvärv av aktier i ett fondbolag, som medför att förvärvarens sammanlagda innehav utgör ett kvalificerat innehav, får ske bara efter tillstånd av Finansinspektionen. Detsamma gäller förvärv som innebär att ett kvalificerat innehav ökas

1. så att det uppgår till eller överstiger 20, 33 eller 50 procent av aktiekapitalet eller rösttalet för samtliga aktier, eller

2. så att fondbolaget blir dotterföretag.

Tillstånd enligt första stycket skall inhämtas före förvärvet. Om förvärvet har gjorts genom bodelning, arv, testamente, bolagsskifte eller på annat liknande sätt, krävs i stället tillstånd för att förvärvaren skall få behålla aktierna. Förvärvaren skall då ansöka om tillstånd inom sex månader efter förvärvet.

Om ett förvärv enligt första stycket skulle innebära att fondbolaget blev ett dotterföretag till eller kom under bestämmande inflytande av ett förvaltningsbolag som är auktoriserat i ett annat land inom EES, ett moderföretag till ett sådant företag eller en fysisk eller juridisk person som annars har ett bestämmande inflytande över ett sådant företag, får frågan om tillstånd avgöras först efter samråd med behörig myndighet i detta land.

5 § Tillstånd skall ges till förvärv som avses i 4 § om det finns skäl att anta att förvärvaren

1. inte kommer att motverka att verksamheten drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag och andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, och

2. även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett fondbolag.

Tillstånd får inte ges, om förvärvaren i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om förvärvet skulle leda till nära förbindelser mellan bolaget och någon annan, får tillstånd ges bara om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av fondbolaget.

Finansinspektionen får föreskriva en viss tid inom vilken ett förvärv skall genomföras.

Finansinspektionen skall meddela beslut i ett ärende enligt denna paragraf inom tre månader från det att ansökan om tillstånd gjordes.

6 § Den som avser att avyttra ett kvalificerat innehav av aktier i ett fondbolag eller en så stor del av ett sådant kvalificerat innehav att innehavet därigenom kommer att understiga någon av de i 4 § första stycket angivna gränserna skall underrätta Finansinspektionen om det.

7 § När ett fondbolag får kännedom om att aktier i bolaget förvärvats enligt 4 § eller avyttrats enligt 6 §, skall bolaget snarast anmäla förvärvet eller avyttringen till Finansinspektionen.

När ett fondbolag i annat fall får kännedom om att det har nära förbindelser med någon annan, skall bolaget snarast anmäla det till Finansinspektionen.

Ett fondbolag skall årligen till Finansinspektionen anmäla namnen på de aktieägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehaven.

8 § Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav av aktier i ett fondbolag, skall den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till Finansinspektionen.

9 § Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier i ett fondbolag motverkar eller kan antas komma att motverka att fondbolagets verksamhet drivs på ett sätt som är förenligt med denna lag eller andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, får Finansinspektionen besluta att denne vid stämman inte får företräda fler aktier än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat. Detsamma gäller, om en sådan innehavare i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier inte har ansökt om tillstånd till ett förvärv som avses i 4 §, får Finansinspektionen besluta att innehavaren vid stämman inte får företräda aktierna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av Finansinspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier, får innehavaren inte företräda aktierna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

10 § Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i 9 § första stycket att avyttra så stor del av aktierna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i 9 § andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

11 § Aktier som omfattas av förbud enligt 9 § eller föreläggande enligt 10 § skall inte räknas med när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna i fondbolaget för att ett beslut skall bli giltigt eller en befogenhet skall få utövas. Detta gäller dock inte om en förvaltare har förordnats enligt 12 §.

12 § Om det finns särskilda skäl, får Finansinspektionen begära att tingsrätten förordnar en lämplig person att som förvaltare företräda sådana aktier som enligt 9 § inte får företrädas av ägaren. Sådan ansökan prövas av tings-

rätten i den ort där ägaren har sitt hemvist eller, om ägaren inte har hemvist i Sverige, av Stockholms tingsrätt.

En förvaltare har rätt till skälig ersättning för arbete och utlägg. Ersättningen skall betalas av ägaren till aktierna och skall på begäran förskottas av fondbolaget. Om den betalningsskyldige inte godtar förvaltarens anspråk, fastställs ersättningen av tingsrätten.

Nära förbindelser

13 § Om ett fondbolag har nära förbindelser med någon annan och det hindrar en effektiv tillsyn av fondbolaget, får Finansinspektionen förelägga innehavare av aktier som medför att förbindelserna är nära att avyttra så stor del av aktierna att så inte längre är fallet.

Finansinspektionen får även besluta att den eller de som omfattas av ett föreläggande enligt första stycket inte får företräda aktierna vid stämman i bolaget. I så fall skall bestämmelserna i 12 § tillämpas.

Hur tillsynen skall bedrivas

14 § Finansinspektionen skall vid sin tillsyn av fondbolagen och förvaringsinstituten se till att en sund utveckling av verksamheten främjas.

Finansinspektionen får genomföra en undersökning hos ett fondbolag eller ett förvaringsinstitut när inspektionen anser det nödvändigt.

15 § Finansinspektionen får kalla till sammanträde med ett fondbolags styrelse. Företrädare för inspektionen får närvara vid ett sådant sammanträde och delta i överläggningarna.

16 § Finansinspektionen får för varje fondbolag förordna en revisor att med övriga revisorer delta i revisionen av bolaget. Inspektionen får när som helst återkalla ett sådant förordnande och utse en ny revisor.

Revisorn har rätt att få skäligt arvode av bolaget för sitt arbete. Arvodets storlek bestäms av Finansinspektionen.

Rapporteringsskyldighet för revisor och särskild granskare

17 § En revisor skall omgående rapportera till Finansinspektionen om han eller hon vid fullgörandet av sitt uppdrag i ett fondbolag får kännedom om förhållanden som kan

1. utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar fondbolagets verksamhet,
2. påverka fondbolagets fortsatta drift negativt, eller
3. leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 10 kap. 30 eller 31 § aktiebolagslagen (1975:1385).

Revisorn har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn har i fondbolagets moderföretag eller dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med fondbolaget.

18 § Vad som sägs om revisorns skyldighet i 17 § skall gälla även för särskild granskare som utsetts enligt 11 kap. 21 § aktiebolagslagen (1975:1385) i ett fondbolag.

Ingripanden mot fondbolag

19 § Om ett fondbolag har fattat beslut som strider mot denna lag eller någon annan författning som reglerar dess verksamhet, mot föreskrift som meddelats med stöd av sådan författning, mot fondbestämmelserna eller mot bolagsordningen, får Finansinspektionen förbjuda verkställighet av beslutet. Har beslutet redan verkställts får inspektionen förelägga fondbolaget att vidta rättelse, om det är möjligt.

20 § Tillstånd som enligt denna lag har lämnats ett fondbolag skall återkallas av Finansinspektionen om fondbolaget

1. inte inom ett år från beviljande av tillstånd har börjat driva sådan verksamhet som tillståndet avser,

2. har förklarat sig avstå från tillståndet,

3. under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser,

4. fått tillståndet genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

5. inte längre uppfyller förutsättningarna för tillstånd, eller

6. genom att överträda en bestämmelse som avses i 19 § eller på annat sätt visat sig olämpligt att driva sådan verksamhet som tillståndet avser.

Om någon som ingår i fondbolagets ledning inte uppfyller de krav som ställs i denna lag, får tillståndet återkallas på den grunden bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i fondbolagets ledning och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid av högst tre månader gått, fortfarande finns kvar i ledningen.

Om fondbolagets egna medel understiger vad som föreskrivs i 2 kap. 8, 9 och 11 §§ får Finansinspektionen förelägga bolaget att inom tre månader täcka bristen eller upphöra med verksamheten. Motsvarande gäller om ett fondbolag som har tillstånd enligt 1 kap. 4 § att förvalta någon annans finansiella instrument inte uppfyller det kapitalkrav som anges i 2 kap. 10 §.

Har fondbolaget tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, skall tillståndet för den verksamheten återkallas om bolaget inte har fullgjort sina skyldigheter enligt lagen (1999:158) om investerarskydd och inte har vidtagit rättelse inom ett år från det att Finansinspektionen har förelagt bolaget att fullgöra sina skyldigheter med upplysning att dess tillstånd annars kan komma att återkallas.

21 § I de fall som avses i 20 § första stycket 1, 3 och 6 får i stället varning meddelas om det är tillräckligt.

22 § Finansinspektionen skall omedelbart underrätta behöriga myndigheter i de andra länder inom EES där ett fondbolag utbjuder andelar i en värdepappersfond som bolaget förvaltar, när

1. åtgärd enligt 19–21 §§ har vidtagits mot bolaget, och

2. uppskov med inlösen av fondandelar enligt 4 kap. 13 § första stycket har anmälts till inspektionen.

23 § Har Finansinspektionen av behörig myndighet i ett annat land inom EES underrättats om att ett fondbolag överträtt föreskrifter som i det landet gäller för bolaget, får inspektionen vidta de i 19–21 §§ angivna åtgärderna mot bolaget, om det föreligger någon omständighet som avses där. Inspektionen skall underrätta den behöriga myndigheten i det andra landet om vilka åtgärder som vidtas.

Ingripanden mot förvaltningsbolag och fondföretag

24 § Om ett förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige efter anmälan enligt 1 kap. 6 § överträder denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen eller på annat sätt visar sig olämpligt att driva sådan verksamhet, får Finansinspektionen förelägga bolaget att vidta rättelse.

Om förvaltningsbolaget inte följer föreläggandet, skall Finansinspektionen underrätta behörig myndighet i bolagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda förvaltningsbolaget att påbörja nya transaktioner här i landet. Innan förbud meddelas skall inspektionen underrätta behörig myndighet i bolagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till hemlandsmyndigheten. Denna och Europeiska kommissionen skall då underrättas så snart som möjligt.

Har Finansinspektionen vidtagit en åtgärd utan föregående underrättelse till hemlandsmyndigheten skall inspektionen undanröja sitt beslut om kommissionen beslutat att så skall ske.

25 § Om ett förvaltningsbolag som driver verksamhet i Sverige efter anmälan enligt 1 kap. 6 § har fått sitt verksamhetstillstånd återkallat i hemlandet, skall Finansinspektionen genast förbjuda bolaget att påbörja nya transaktioner här i landet.

26 § Om ett fondföretag som driver verksamhet i Sverige efter anmälan enligt 1 kap. 7 § överträder denna lag eller på annat sätt visar sig olämpligt att driva sådan verksamhet, får Finansinspektionen förelägga företaget att vidta rättelse. Om rättelse inte sker, får inspektionen förbjuda företaget att påbörja nya transaktioner här i landet.

Finansinspektionen skall underrätta behörig myndighet i företagets hemland om åtgärder som vidtagits med stöd av denna paragraf.

27 § Om ett förvaltningsbolag eller ett fondföretag som driver verksamhet i Sverige med stöd av tillstånd enligt 1 kap. 8 eller 9 § överträder denna lag eller på annat sätt visar sig olämpligt att driva sådan verksamhet, får Finansinspektionen vidta de åtgärder som anges i 19–21 §§.

Finansinspektionen skall underrätta behörig myndighet i bolagets eller företagets hemland om åtgärder som har vidtagits med stöd av denna paragraf.

Ingripanden mot den som saknar tillstånd

28 § Om någon driver sådan verksamhet som omfattas av denna lag utan att ha tillstånd till det eller utan att ha följt de anmälingsförfaranden som föreskrivs i 1 kap. 6 eller 7 §, skall Finansinspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Är det osäkert om verksamheten omfattas av lagen, får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar som behövs för att inspektionen skall kunna bedöma om verksamheten omfattas av lagen.

Ett föreläggande enligt denna paragraf får riktas såväl mot ett utländskt företag som mot den som här i landet är verksam för ett sådant företags räkning.

Vite

29 § Meddelar Finansinspektionen föreläggande eller förbud enligt denna lag får inspektionen förelägga vite.

11 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,
2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,
3. vilka sundhetskrav som skall uppfyllas av ett fondbolag enligt 2 kap. 17 §,
4. sådan försäkring för skadeståndsskyldighet som ett fondbolag som förvaltar någon annans finansiella instrument skall ha enligt 2 kap. 21 § andra stycket,
5. vilka derivatinstrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,
6. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå skall utföras enligt 6 kap. 3 §,
7. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut skall lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet, samt
8. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 1 § andra stycket.

12 kap. Överklagande

1 § Finansinspektionens beslut enligt 10 kap. 15 § och 28 § andra stycket samt beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223) får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse skall gälla omedelbart.

2 § Om Finansinspektionen i ett ärende om tillstånd enligt 1 kap. 4 eller 5 § inte meddelar beslut inom sex månader från det att ansökan gavs in, skall inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har inspektionen inte meddelat beslut inom sex månader från det att en sådan förklaring har lämnats, skall det anses som att ansökan har avslagits.

Om Finansinspektionen inte lämnar över en underrättelse som avses i 2 kap. 12 § till behörig myndighet i utlandet inom två månader från det att underrättelsen togs emot och inte heller inom samma tid meddelar beslut enligt fjärde stycket samma paragraf, skall inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls.

Om underrättelsen inte har lämnats över inom två månader från det att en sådan förklaring har meddelats av domstol, skall det anses som att beslut enligt 2 kap. 13 § tredje stycket har meddelats.

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (2004:47) om införande av lagen (2004:46) om investeringsfonder.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

GUNNAR LUND
(Finansdepartementet)

